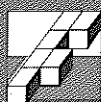

I FORUM TURYSTYKI I SPORTU

Samorządów Terytorialnych

GAZETA
G₁POWIATÓW RP
Dodatek Specjalny

Federacja Związków Gmin i Powiatów RP
Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki
Fundacja Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej

Strona 1

SAMORZĄDOWCY O TURYSTYCE
I Forum Turystyki i Sportu Samorządów Terytorialnych

Władysław Tyrański

Strona 6

WYKORZYSTAĆ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

Rozmowa z **Jackiem Dębskim** - Prezesem Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki

Strona 8

SPORT I TURYSTYKA
W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Bogdan Rzońca - Marszałek Województwa Podkarpackiego

Strona 10

CELE I ZADANIA
POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

Gwidon Wójcik - Wiceprezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki

Strona 12

USTAWA Z DNIA 25 CZERWCA 1999
O POLSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

PUBLIKACJA DOFINANSOWANA ZE ŚRODKÓW
URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

Federacja Związków Gmin i Powiatów RP
Wydawca: Fundacja Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej
Redakcja: Maciej Korcuć, Paweł Stańczyk, Tomasz Poletek, Wiesław Misztal

Adres Redakcji: ul. Mikołajska 4, 31-027 Kraków
Tel/fax: 421 30 15, 421 3315
e-mail: federacja@federacja.krakow.pl

Władysław Tyrański

Samorządowcy o turystyce

I Forum Turystyki i Sportu Samorządów Terytorialnych

W 1998 roku do Polski przyjechało 18 mln turystów, którzy zasilili budżet państwa ponad 8 miliardami dolarów. Z tego szczególnego handlu z zagranicą uzyskaliśmy więc 30 proc. wpływów budżetowych, a turystyka okazała się 2-3 "eksporterem" w skali kraju. Doniesienia te padły na otwarcie I Forum Turystyki i Sportu Samorządów Terytorialnych w Krakowie, zorganizowanego w dniach 16-17 kwietnia przez Federację Związków Gmin i Powiatów RP. Blisko 500 samorządowców z całej Polski zastanawiało się przez dwa dni jak wspomóc ów bardzo korzystny trend, dzięki któremu Polska stała się w ostatnich latach prawdziwym światowym szlagierem turystycznym.

Rząd wesprze

Federacja wyczuwa tę koniunkturę, starając się uświadamiać samorządom, że jest to dla nich wielka szansa. Podkreślał to wielokrotnie, prowadzący obrady przewodniczący Federacji, poseł Kazimierz Barczyk, inicjator Forum, na które - oprócz przedstawicieli samorządu terytorialnego i związków gmin realizujących cele

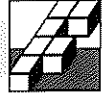
związane z turystyką i sportem - zaproszeni zostali przedstawiciele samorządu gospodarczego oraz urzędów państwowych: Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Komitetu Integracji Europejskiej, Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki. Ideą Forum było bowiem zespolenie wysiłków zarówno władz centralnych jak i lokalnych na rzecz dziedziny, która mogłaby się stać w niedługim czasie naszą rodzimą specjalnością.

Forum otworzył wicepremier Janusz Tomaszewski, deklarując poparcie swego rządu dla turystyki, rekreacji i sportu. Chodzi oczywiście o finansowanie tych dziedzin z budżetu centralnego. Rząd analizuje wszelkie możliwości wsparcia w tym zakresie, czego jednym z dowodów jest zaangażowanie się w inicjatywę zimowej olimpiady w Zakopanem w 2006 roku. Inicjatywa ta otrzymała wymagane gwarancje rządowe, była też wspierana przez władze centralne innymi sposobami.

Wicepremier podzielił się ze zgromadzonymi bardziej ogólną refleksją o stanie państwa. Według niego reforma administracji publicznej to ogromny sukces i to nie

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie - miejsce obrad Forum

tylko administracji rządowej, lecz przede wszystkim środowisk samorządowych. Przypomniał, że aby ją wprowadzić trzeba było zmienić ponad 100 ustaw i wydać kilkaset rozporządzeń. Z tego powodu mogą zdarzać się drobne potknięcia, ale będą one eliminowane.

Adam Markowski - Przewodniczący Związku Gmin Jurajskich,
Wiceprzewodniczący FZGiP RP

Polska "turystycznym tygrysem"

Można by zapytać przekornie dzięki jakim to działaniom promocyjnym Polska dołączyła do grona "turystycznych tygrysów". Wydaje się, że w tym względzie nie zrobiliśmy nic nadzwyczajnego. Otworzyliśmy się po prostu na świat, który mógł dzięki temu poznać nasze walory i docenić je. Są to najczęściej walory naturalne, których próżno szukać w najbardziej znanych światowych kurortach. Mamy więc w zasięgu ręki to, czego inni albo nie mieli w ogóle albo bezpowrotnie stracili w wyniku tak zachwałanej niegdyś i u nas industrializacji.

Problem polega na tym, aby nie dać się zepchnąć z obecnego pułapu, o co wcale nie tak trudno. Wystarczy czekać z założonymi rękami, a fala turystyki przyjazdowej cofnie się sama, gdy ciekawy Polski Zachód stwierdzi, że poza prymitywnymi warunkami bytowania i dobrymi chęciami nie mamy turyście nic więcej do zaoferowania.

Dyskusja skoncentrowała się więc na problemie rozwoju tzw. bazy turystyczno-rekreacyjno-sportowej oraz promocji, czyli najogólniej mówiąc docieraniu z informacją o atrakcjach turystycznych do potencjalnego klienta.

Refleksja ekonomiczna niezbędna gminom

Po 1989 roku lokalne obiekty sportowo-rekreacyjne znalazły się w gestii samorządów terytorialnych. Na ich rozbudowę gminy przeznaczały ok. 0,7 proc. budżetu. Teraz, jak poinformował wiceminister Jan Kozłowski, udział ten dochodzi do 1,5-2 proc. Nastąpił więc prawie 3-krotny wzrost nakładów na lokalną infrastrukturę turystyczno-rekreacyjno-sportową. Dochodzą do tego inwestycje finansowane z budżetu nowych województw oraz, jak dawniej, inwestycje centralne. Szacuje się, że przy takim tempie wzrostu możemy w ciągu 8-12 lat odrobić nasze zapóźnienie w stosunku do Europy. Istotnym elementem tego szacunku pozostaje fakt, iż na każde trzy zainwestowane złotówki, dwie pochodzą będą z budżetu samorządów.

Władze lokalne mogą przyczyniać się do rozbudowy bazy turystycznej także poprzez pozabudżetowe finansowanie inwestycji. Bywa ich grzechem, że pragną finansować niektóre projekty wyłącznie z dochodów własnych swojej gminy. Daje to, co prawda, swobodę w kształtowaniu projektu, lecz prowadzi często do zapaści finansowej i zatrzymania rozpoczętej inwestycji. Ostrzegali przed tym Arkadiusz Siwko, wiceprezes Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki. Tak stało się na przykład ze skansenem miniatur w Pobielicach, który gmina rozpoczęła, ale nie jest w stanie skończyć. W gminach potrzebna jest pewna refleksja ekonomiczna - mówił Siwko - żeby nie lokować inwestycji turystyczno-rekreacyjno-sportowych w miejscach z pozoru atrakcyjnych, bo na odludziu, co nie zapewnia koniecznych wpływów pokrywających choćby tylko częściowo koszty budowy.

PART wspomaga działania gmin oferując im pomoc w znalezieniu inwestorów, często zagranicznych, którzy wraz z falą zachodnich turystów wkraczają do Polski, by zainwestować swe pieniądze w turystyczny biznes należący do najbardziej rentownych branż. To nieuniknione. Należy więc zadbać o to, by dobór partnerów planujących wspólne przedsięwzięcia inwestycyjne nie przebiegał zbyt chaotycznie. Ostatnio pokazały się także krajowe źródła kapitału. Są to nowo powstałe fundusze emerytalne już rozglądające się za jak najkorzystniejszymi możliwościami zainwestowania powierzonych im pieniędzy. Z ich środków właśnie sfinansowane zostaną nowe obiekty wokół sopockiego mola.

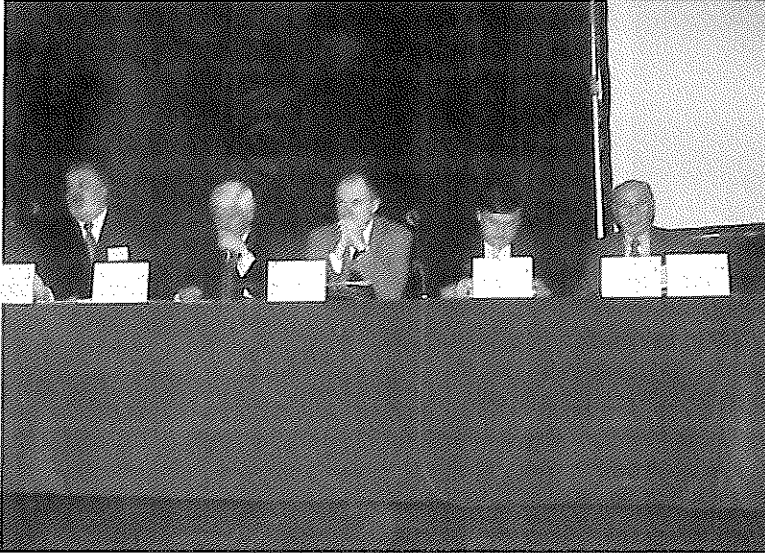
Powraca idea, by powołać instytucję kredytującą inwestycje turystyczno-rekreacyjno-sportowe. Przed laty istniał Bank Turystyki, zdaniem co najmniej kilku

uczestników Forum, przedwcześnie zlikwidowany. Według nich należy powołać na jego miejsce Fundusz Inwestycyjny, o co rozpoczęto już starania.

Opodatkować automaty

Póki co, poważnym sponsorem, choć trzeba podkreślić, że nie inwestorem, jest Totalizator Sportowy. Dzięki niemu do budżetu państwa trafia jako "środek specjalny" przeznaczony na rozwój turystyki i sportu 41,6 groszy z każdej złotówki wydanej na zakłady przez grają-

Prezydium Forum

cych w Toto Lotka. Przyniosło to tylko za I kwartał 1999r. 100 mln złotych, które przeznaczone będą na budowę obiektów sportowych. W maju oddany został tysięczny obiekt finansowany z dochodów Totalizatora Sportowego, a w budowie pozostaje jeszcze 467. Prezes Sławomir Sykucki ostrzegł jednak, że możliwości zwiększenia tego finansowania są już na wyczerpaniu, gdyż kiedyś w Toto Lotka grało się raz w tygodniu, a teraz siedem razy. Firma broni się jak może przed zakusami ministerstwa finansów dążącego do zwiększenia obciążeń Totalizatora.

Sykucki radził samorządom, by wykorzystały nadchodzący moment wygaśnięcia licencji przyznawanych przed kilku laty na prowadzenie gier hazardowych. W przyznawaniu zaś nowych ministerstwo kieruje się opinią władz lokalnych, które dzięki temu mogą wymusić na właścicielach kasyn i salonów gier dodatkowe opłaty na rzecz gminy. Sykucki zdradził przy okazji, że w Polsce działa ok. 100 tys. nieopodatkowa-

nych automatów do gier hazardowych, które osiągają olbrzymie obroty, równe połowie wpływów Toto Lotka. Automatów tych nie sposób opodatkować bez pomocy samorządów, na terenie których działają. Może to być, według niego, nowe źródło dochodów gmin na rozwój bazy turystyczno-rekreacyjno-sportowej.

Wczasowicz zamiast kuracjusza

Gdy jedni ponoszą wielkie nakłady na nowe obiekty, drudzy boleją nad upadkiem dobrze już prosperujących ośrodków. Chodzi o miejscowości uzdrowskowe, o których mówił Józef Chlebowicz, prezes Stowarzyszenia Gmin Uzdrowskich. Mamy obecnie w Polsce 40 uzdrowskich, które od stycznia przekształciły się z przedsiębiorstw państwowych w jednoosobowe spółki Skarbu Państwa. Niewiele to zmieniło, bo kasy chorych zamówiły u nich za mało świadczeń.

Zdaniem Chlebowicza wzory należy czerpać z Europy Zachodniej, gdzie są te same problemy. Trudno bowiem nawet najbogatszym państwom sfinansować z pieniędzy publicznych pobyt w uzdrowsku dla wszystkich chętnych. Dlatego trzeba wykorzystać istniejące urządzenia lecznicze w miejscowościach uzdrowskich do organizowania pobytu zwykłym wczasowiczom, którzy coraz częściej skłaniają się ku formule urlopu zdrowotnego, łączącego kurację z różnymi formami turystyki. Dla uzdrowskich nadszedł więc czas ubiegania się o gości, a nie jak dawniej wyłącznie przyjmowania skierowań.

Punkt konsultacyjny Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Tadeusz Męcarski - Dyrektor Małopolskiego Oddziału Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Tradycje na sprzedaż

Żeby jednak na owego gościa można było liczyć, powinien być on odpowiednio poinformowany. Różnorodnych ofert dostarcza zaś promocja, która, oprócz działań zmierzających do powiększenia bazy turystycznej, była drugim, niezwykle żywym wątkiem dyskusji na Forum.

Okazuje się, że mamy się do czego odwołać, przypomniał Jan Paweł Piotrowski z TTG Poland. Powoływał się on na prof. Stanisław Leszczyckiego uchodzącego za twórcę polskiego turystyki. Leszczycki nauczał, że trzeba być innym od sąsiadów, by turystę przyciągnąć. Stąd potrzeba dbałości o miejscowe tradycje, spoczywająca na władzach lokalnych. Gdy tradycje tych nie ma można je stworzyć. Przecież Zakopane, Szczawnica czy

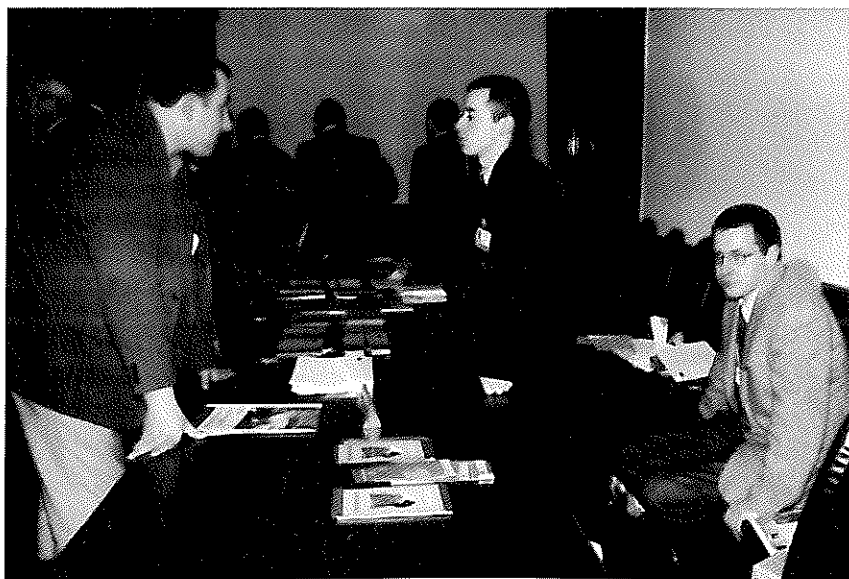
Krynica były kiedyś nikomu nieznanymi miejscowościami, a zostały wykreowane dzięki konkretnym ludziom, którzy "zarazili" nimi innych. Potem dopiero miejscowości te wkraczały na karty przewodników.

Według tej koncepcji nie ma obszarów, gdzie nie można by uprawiać turystyki. Trzeba je tylko odpowiednio zareklamować. Przykładem mogą być Golub-Dobrzyń lub podkrakowskie Dobczyce. Balkon Romea i Julii nie musiał istnieć naprawdę, aby teraz przyciągać turystów do Werony. Tak samo ławeczka Tuwima w Łodzi, wykonana jako pomnik z siedzącym na niej poetą, do którego można się dosiąść i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Atrakcją turystyczną Krakowa stała się niespodziewanie Nowa Huta, wpisana już do rejestru zabytków. Nie chodzi oczywiście o sam kombinat, który, jak twierdzą złośliwi, od samego początku był zabytkiem, lecz o zabudowę mieszkalną w najstarszej części dzielnicy, typową dla okresu realizmu socjalistycznego.

Wymyślanie legend, o czym trzeba pamiętać, nie zastąpi jednak elementarnych działań promocyjnych, pozwalających dotrzeć z ofertą do potencjalnego klienta. Pomoc w tej dziedzinie proponuje Polska Izba Turystyki. Usługi obejmują edukację kadr turystycznych i szkolenia. Za pośrednictwem Izby, jak zapewniał jej prezes Włodzimierz Sukiennik, można zaistnieć w branży turystycznej i sprzedać swój produkt, który choćby najlepszy, zawsze wymaga odpowiedniej reklamy. Bez niej istniejące już w polskich gminach gospodarstwa agroturystyczne nie mają zbyt wielkich szans na znalezienie klienta.

Nie w 2006 to w 2010

Jedną z takich akcji promocyjnych o największym zasięgu jest bez wątpienia "Olimpiada 2006" w Zakopanem. Wydaje się, że idea zorganizowania olimpiady

Punkt Konsultacyjny Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej

trafiła do najwyższych czynników rządowych. By Zakopane stało się w styczniu oficjalnym kandydatem potrzeba było blisko 180 gwarancji, w tym także od samorządów lokalnych, z terenów ewentualnych zmagani olimpijskich. W polskich placówkach dyplomatycznych urządzane były imprezy promocyjne prezentujące 6 gmin Międzygminnego Związku "Zimowa Olimpiada 2006".

Andrzej Bac, przewodniczący Związku, poinformował, że zorganizowanie tej olimpiady ma poparcie 60 proc. Polaków. Podkreślił z naciskiem, że według oficjalnego stwierdzenia resortu ochrony środowiska plany zorganizowania olimpiady nie naruszają polskich przepisów chroniących środowisko naturalne.

Adam Bachleda-Curuś, burmistrz Zakopanego, nieustrudzony orędownik Olimpiady 2006, nieobecny był na Forum z powodu choroby. W przeddzień był on przesłuchiwany w tej sprawie przez komisję sejmową i - jak żartowano na Forum - może to spotkanie z parlamentarzystami tak nadwerężyło siły pierwszego obecnie w kraju "olimpijczyka".

Usamorządowienie promocji turystycznej

Nową formułę turystycznej promocji Polski za granicą zapowiedział Gwidon Wójcik, wiceprezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki. Stworzy ją Polska Organizacja Turystyczna, nowa instytucja pozarządowa, która przejmie zadania realizowane dotąd przez administrację państwową. POT będzie zawiadywana przez 12-osobową Radę złożoną w jednej trzeciej z przedstawicieli administracji państwowej, samorządu terytorialnego i samorządu gospodarczego. Tak właśnie zorganizowana jest promocja w krajach Unii Europejskiej, a my mamy obowiązek dostosowania się do tego modelu.

Tym samym samorząd terytorialny zostanie wciągnięty w przedsięwzięcia promocyjne na skalę krajową, co powinno przynieść spodziewane rezultaty. Turystyka rozwija się bowiem najlepiej tam, gdzie nie ma przemysłu, a tam właśnie jest największe bezrobocie. By go skutecznie zwalczać trzeba wydobyć z niebytu najbiedniejsze gminy,

które, może nawet o tym nie wiedząc, mają na zbyciu najlepszy obecnie polski produkt eksportowy: czyste powietrze, wodę i żywność. Muszą wszakże w ekspresowym tempie uzupełnić braki w kulturze sprzedaży owego produktu.

O już dostrzegalnych osiągnięciach w tej dziedzinie mówił Adam Markowski, wójt gminy Janów, a zarazem przewodniczący Stowarzyszenia Gmin Jurajskich. Sam przyjmując turystów w domu - chwalił się Markowski, właściciel gospodarstwa agroturystycznego. Stowarzyszenie będące faktycznie związkiem międzygminnym pomaga jego gminie sprzedawać usługi turystyczne poprzez umożliwienie uczestnictwa w różnego rodzaju imprezach i targach, także międzynarodowych, oraz ułatwienie pozyskiwania funduszy pomocowych z Unii Europejskiej.

Spotkania na wiosnę i na jesień

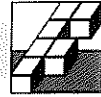
Ukoronowaniem Forum były robocze konsultacje prowadzone w drugim dniu. Fachowcy z branży turystyczno-rekreacyjnej udzielali samorządowcom porad we wszystkich kwestiach związanych z tą dziedziną działalności gospodarczej.

Na wniosek Kazimierza Barczyka przyjęto postanowienie o odbywaniu podobnych spotkań dwa razy do roku: na wiosnę poświęconego turystyce i na jesień poświęconego sportowi. Powołano do tego kilkuosobowy sekretariat. Organizatorzy zapowiedzieli wydanie

Recepcja Forum w holu Teatru im. Juliusza Słowackiego

materiałów pokonferencyjnych oraz poprosili uczestników o wszelkie uwagi i sugestie w związku z poruszanymi w dyskusji zagadnieniami.

WYKORZYSTAĆ MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

ROZMOWA Z JACKIEM DĘBSKIM
PREZESEM URZĘDU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

Panie Prezesie, mówi się, że Polska obecnie utrzymuje się w czołówce państw czerpiących dochody z turystyki. Nasze przychody z turystyki sięgają 8-9 mld. rocznie. Czy Pańskim zdaniem, Polska ma szansę wzmocnić swoją pozycję? Co powinniśmy zrobić, aby tę pozycję co najmniej utrzymać?

Należy skuteczniej i efektywniej promować turystyczny wizerunek naszego kraju. Dlatego doprowadziliśmy do powstania Polskiej Organizacji Turystycznej, która będzie robić wszystko, aby nasza promocja turystyczna była profesjonalna. Działania Polskiej Organizacji Turystycznej będą ściśle skoordynowane z działalnością władz lokalnych w poszczególnych regionach Polski. Jest to absolutnie konieczne. Oczywiście nie można zapominać o problemie bezpieczeństwa, zagraniczni turyści często skarżą się, że nasz kraj jest niebezpieczny. Jestem, przekonany, że MSWiA, które zna ten problem podejmie stosowne działania.

Segment wizyt jednodniowych do naszego kraju będzie wciąż się zmniejszał, dziś generuje on 40% wpływów dewizowych. Przyciągnięcie do naszego kraju większej liczby turystów wymaga profesjonalnej prezentacji potencjału turystycznego.

Jakie są priorytety rozwoju przemysłu turystycznego w Polsce?

Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki starał się wspierać rozwój wybranych markowych produktów turystycznych, oraz związanej z nimi infrastruktury organizacyjnej. Dążyliśmy do poprawy konkurencyjności polskiego przemysłu turystycznego poprzez oddziaływanie na poprawę jakości usług - kształcenie kadr, kategoryzacja bazy noclegowej, dialog z samorządem gospodarczym, wspieranie działań organizacji turystycznych.

Będziemy pomagać programom regionalnym, których celem jest rozwój gospodarki turystycznej. Oczywiście niezwykle ważną sprawą dla administracji publicznej musi być realizacja przedsięwzięć rozwojowych na obszarach i sektorach pozostających w kompetencji administracji

państwowej - obszary chronione, lasy państwowe, ochrona zabytków, statystyka publiczna.

Sprawą ściśle priorytetową, obok wszelkich działań promocyjnych Polski, powinna być wyłożona praca nad poprawą transportu w Polsce. Jeśli nie zaczniemy modernizować dróg i budować autostrad, może to mieć bardzo negatywny wpływ na wyniki turystyczne naszego kraju.

Warto dodać, że Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki opracował już projekt Programu Rozwoju Krajowego Produktu Turystycznego na lata 2000 - 2007, który po szerokich konsultacjach zostanie przedłożony do akceptacji rządu, a następnie po jej ewentualnym uzyskaniu, będzie upowszechniony i wdrożony.

W Polsce mamy duże zróżnicowanie możliwości turystycznych w poszczególnych regionach, które z nich, Pana zdaniem mają szansę na najszybszy rozwój w dziedzinie turystyki? W których jest najwięcej nie-wykorzystanych możliwości?

Uważam, że w każdym regionie leżą niewykorzystane możliwości. Zakładamy silne współdziałanie z regionami: podkarpackim, kujawsko-pomorskim, dolnośląskim. Regiony te wcześniej nie były objęte wzmocnionymi działaniami promocyjnymi, należy nadrobić stracony czas. Na ich terenie jest wiele miejsc atrakcyjnych turystycznie np. Bieszczady, uzdrowiska w województwie dolnośląskim, Golub Dobrzyń w województwie kujawsko-pomorskim i wiele innych.

Natomiast w strategii rozwoju krajowego produktu turystycznego preferowane są następujące regiony: Mazury, strefy górskie i przygraniczne oraz duże centra miejskie. We współpracy ze wszystkimi regionami planujemy wydanie szesnastu regionalnych folderów promujących dane województwo.

Jaka jest w związku z tym strategia rozwoju turystyki w Polsce na najbliższe lata? Czy zakładane są preferencje jednych regionów przed innymi?

O preferencji trzech regionów już powiedziałem. Niemniej jednak będziemy wspierać też konkretne, profesjo-

nalne inicjatywy w innych regionach, chociaż należy stwierdzić, że nie dysponujemy zbyt wysokimi nakładami finansowymi na działania w sferze turystyki, musimy postępować bardzo oszczędnie.

Zakładamy możliwość dofinansowania badań marketingowych w zakresie turystyki oraz wsparcie szkoleń, seminariów, podróży studyjnych dla zagranicznych dziennikarzy, czy udziału regionów na międzynarodowych targach turystycznych. Polskie ośrodki informacji turystycznej są otwarte na promowanie ciekawych inicjatyw turystycznych. Można się do nich zwrócić o pomoc w popularyzacji np. ciekawego wydarzenia kulturalnego. Można poprzez POIT-y prezentować także foldery z gmin, powiatów i województw. W tym miejscu trzeba powiedzieć, że niezmiernie ważnym procesem dla polskiej turystyki jest wdrażanie ustawy o usługach turystycznych, która porządkuje od strony prawnej nasz rynek turystyczny.

Rynek turystyczny jak każda branża podzielony jest na sektory. Które z nich mogą liczyć na największe wsparcie marketingowe i materialne ze strony UKFiT?

Zalecenia "Strategii rozwoju krajowego produktu turystycznego" wskazują na potrzebę koncentracji działań w wielu obszarach: turystyki w miastach, turystyki kulturowej, rekreacyjnej, aktywnej i specjalistycznej, biznesowej, agroturystyki, turystyki tranzytowej, przygranicznej (wiodące, markowe produkty turystyki polskiej). Wszelkie działania w tych sektorach muszą się uzupełniać.

Duży nacisk kładziemy na promocję polskich wydarzeń kulturalnych. Jednym z przewodnich motywów w 2000 r. będzie hasło: "Polska - dziedzictwo historii i kultury", co będzie związane z tym, że Kraków będzie Europejskim Miastem Kultury, będziemy obchodzić 1000-lecie Zjazdu Gnieźnieńskiego, Milenium Wrocławia.

UKFiT zajmuje się promocją i rozwojem nie tylko turystyki. Jakie główne cele i zadania Urząd realizuje z zakresu kultury fizycznej i sportu?

Z jednej strony są to działania w sporcie wyczynowym. Wspólnie z Polskim Komitetem Olimpijskim prowadzimy programy przygotowań olimpijskich: SYDNEY 2000, SALT LAKE 2002, ATENY 2004. We współpracy z polskimi związkami sportowymi prowadzimy programy przygotowań do mistrzostw świata i Europy w dyscyplinach olimpijskich i nieolimpijskich w sportach letnich i zimowych. Poza tym wspieramy działalność wszelkich organizacji sportowych, które chcą promować sport wśród dzieci i młodzieży. Pomagamy uczniowskim klubom sportowym, zapewniając im sprzęt sportowy, materiały dydaktycz-

ne. Udzielamy finansowej pomocy dla najważniejszych inicjatyw, prowadzących do upowszechnienia sportu wśród najmłodszych. Realizujemy bardzo istotny dla polskiego sportu program szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo w szkołach mistrzostwa sportowego. Analizujemy działalność tych placówek i staramy się, aby pieniądze przeznaczone na działalność szkoleniową były efektywnie i rzetelnie wykorzystywane.

Warto wspomnieć, że w ubiegłym roku powołaliśmy Polski Komitet Paraolimpijski, który działa na rzecz dobra sportu osób niepełnosprawnych.

Jedną z najważniejszych spraw dla UKFiT jest rozwój polskiej bazy sportowej, poprzez wspieranie konkretnych inwestycji środkami z dopłat do stawek w grach liczbowych, prowadzonych przez Totalizator Sportowy.

Obecnie, obok gminy, mamy dwa nowe szczeble samorządu terytorialnego: powiat i województwo, czy widzi Pan pozytywne strony funkcjonowania nowych jednostek administracyjnych?

Z przedstawicielami województw współpracujemy w dziedzinie wdrażania ustawy o usługach turystycznych, która zdecentralizowała proces wydawania zezwoleń dla organizatorów i pośredników turystycznych, to wiązało się z koniecznością przygotowania urzędników do nowych zadań. Kolejne kompetencje wiążą się z procesem kategoryzacji obiektów hotelarskich i uprawnieniami pilotów wycieczek. W dziedzinie sportu reforma objawiła się niestety znacznym spadkiem nakładów. Staramy się to równoważyć środkami z dopłat do stawek w grach liczbowych, ale nasze środki są ograniczone. Mamy nadzieję, że przyszły rok będzie lepszy pod tym względem. Dzięki mniejszej liczbie województw na pewno będzie możliwe lepsze skoordynowanie wspierania inwestycji sportowych w poszczególnych województwach.

Jak wygląda współpraca UKFiT z samorządem terytorialnym? Jakiej pomocy mogą oczekiwać samorządowe ze strony Urzędu?

Uważam, że nasza współpraca będzie jeszcze silniejsza we wszelkich działaniach, których celem jest promocja polskiej turystyki. Będzie to jedno z głównych zadań Polskiej Organizacji Turystycznej. Samorządy mogą oczekiwać od nas pomocy w profesjonalnych programach i projektach w dziedzinie turystyki i sportu.

Większość inwestycji sportowych, jakie powstają w naszym kraju jest wspierana finansowo przez Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki.

Bogdan Rzońca

Marszałek Województwa Podkarpackiego

Sport i turystyka w strategii rozwoju województwa

Zmiany ustrojowe w Polsce będące efektem politycznej woli rządzącej koalicji spowodowały nowy stan rzeczy w administracji publicznej. Ustawowe kompetencje wykreowały samorządowe województwa na gospodarza odpowiedzialnego za rozwój regionalny i subregionalny, który odbywał się będzie na podstawie opracowanej strategii rozwoju. Dokument ten (strategia) w sposób kompleksowy powinien uwzględnić wszystkie szanse rozwojowe województwa w aspekcie interregionalnym i intraregionalnym. Nie może więc on pominąć turystyki i sportu jako ważnych impulsów rozwojowych, których powiązanie z walorami naturalnymi i dziedzictwem historyczno-kulturowym może w istotny sposób wpłynąć na życie mieszkańców każdego województwa, w tym województwa podkarpackiego.

Uznając przemysł turystyczny i sport lokalny z jego zapleczem za jeden z czynników rozwojowych, dostrzegamy ich związek z systemem komunikacyjnym, rozwojem obszarów wiejskich, ochroną przyrody oraz zabezpieczeniem oświatowym i medycznym województwa.

Współczesne tendencje w turystyce skierowane są na:

- a) turystykę aktywną,
- b) turystykę krajoznawczą,
- c) turystykę ekologiczną,
- d) turystykę weekendową.

Konkretnymi formami tych tendencji możliwymi do realizacji w województwie podkarpackim z pozytywnym wynikiem ekonomicznym są:

- a) turystyka tranzytowa i przygraniczna,
- b) turystyka terenów wiejskich,
- c) turystyka biznesowa,
- d) turystyka sezonowa zimowo-letnia ze szczególnym uwzględnieniem wypoczynku kolonijnego młodzieży,
- e) turystyka uzdrowiskowa.

Sądzę, że maksymalne wydłużenie sezonu turystycznego, oraz odpowiednia promocja miejscowości turystycznych województwa podkarpackiego może w istotny sposób wpłynąć na ilość małych przedsiębiorstw o charakterze turystyczno-sportowym, których powstanie jest bardzo pożądane.

Planowanie działań sportowych i turystycznych musi odpowiadać założeniom Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego, w której zawarte będą tezy wyjściowe podejmowane przez samorząd województwa w realizacji rozmaitych inicjatyw inwestycyjnych i imprezowych.

Pewną przeszkodą w pracy nad regionalnymi strategiami jest brak partnera na poziomie centralnym, odpowiadającego za Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego.

Ten stan rzeczy należy jak najszybciej zmienić. Również znacznie trzeba przyspieszyć prace nad powołaniem Narodowej Organizacji Turystycznej, której pierwszym zadaniem byłoby uporządkowanie polityki państwa w zakresie turystyki.

A teraz kilka szczegółów dotyczących województwa podkarpackiego:

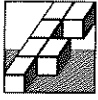
Województwo podkarpackie obejmuje obszar południowo-wschodniej Polski o powierzchni 18 tys. km², co stanowi ponad 5,7 % powierzchni kraju. Ludność województwa w liczbie ponad 2 mln, mieszka w 45 miastach oraz 2166 miejscowościach położonych w obrębie 160 gmin i 24 powiatów (w tym 4 grodzkie). Region podkarpacki charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem warunków przyrodniczych, społeczno-gospodarczych, ekonomicznych a także historycznych. Województwo obejmuje 3 naturalne krainy geograficzne o dużym zróżnicowaniu warunków fizjograficznych a to: Karpaty, Pogórze Karpackie oraz Kotlinę Sandomierską. Wysokości bezwzględne na obszarze województwa wahają się od 130 m. n.p.m w dolinie Wisły do ponad 1300 m. n.p.m w Bieszczadach, stanowiąc o dużym urozmaiceniu rzeźby terenu i zróżnicowaniu klimatycznym.

Dużą lesistość, przewyższająca o 10% średnią krajową, dobrze rozwinięta sieć rzeczna i niewielkie zanieczyszczenie środowiska, zwłaszcza w jego południowej części, stanowią o dużej wartości zasobów przyrodniczych. Aż 45% powierzchni podlega ochronie prawnej (2 parki narodowe, 8 krajobrazowych, kilkadziesiąt obszaru chronionego krajobrazu i rezerwatów przyrody).

Położenie i warunki przyrodnicze oraz zasoby surowców naturalnych, występujące w niewielkich ilościach, pozwoliły na wykształcenie trzech podstawowych funkcji województwa: przemysłowej, rolniczej i turystycznej. Za funkcje uzupełniające należy uznać komunikację, budownictwo oraz usługi socjalno-komunalne.

Pomijając istotną rolę przemysłu i rolnictwa w gospodarce województwa, które to funkcje rozwijane były w zmieniających się warunkach polityczno-gospodarczych i społeczno-kulturowych, podkreślić należy szczególnie dobre warunki dla rozwoju turystyki, rekreacji i wypoczynku.

Atrakcyjne walory przyrodniczo-krajobrazowe, bogactwo flory i fauny, czyste powietrze i wody, wyznaczone szlaki turystyczne na obszarach chronionych,

stwarzają szczególnie korzystne warunki do harmonijnego obcowania ludzi ze środowiskiem naturalnym.

Dodatkowym atutem do rozwoju tej funkcji są występujące w województwie podkarpackim lecznicze wody mineralne oraz enklawy specyficznego mikroklimatu, umożliwiające funkcjonowanie ośrodków sanatoryjnych. Duże znaczenie w rozwoju turystyki należy przypisać także licznym zabytkom kultury materialnej i niematerialnej.

Przy obecnej pozycji województwa podkarpackiego w kraju, możliwości zmniejszenia dystansu w poziomie jego rozwoju oraz poziomie życia ludności w porównaniu do regionów wysoko rozwiniętych, mogą być osiągnięte jedynie przez wykorzystanie szans, które stwarzają mocne strony tego rozwoju przy jednoczesnym minimalizowaniu występujących zagrożeń.

Wśród mocnych stron należy wymienić przede wszystkim:

- korzystne położenie w paśmie przyspieszonego rozwoju na kierunku wschód-zachód,
- układ infrastruktury technicznej, w tym powiązanie komunikacyjne wschód-zachód i północ-południe,
- potencjał przemysłowy w znacznej części podatny na rekonstrukcję,
- funkcjonowanie specjalnych stref ekonomicznych,
- położenie przygraniczne - możliwość rozwijania współpracy z krajami sąsiadującymi (Ukraina, Słowacja),
- wykształcenie się korzystnej struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- czysta ekologicznie przestrzeń, urozmaicony krajobraz wzbogacony wartościami kulturowymi,
- potencjał intelektualny i kadrowy.

Coraz większego znaczenia nabiera działalność kulturalna, sportowa oraz szeroko rozumiana turystyka.

Województwo podkarpackie posiada niezłą sieć instytucji artystycznych i placówek upowszechniania kultury, wiele obiektów sportowych sprzyjających uprawianiu zarówno letnich, jak i zimowych dyscyplin, jak też organizacji imprez sportowych o wysokiej randze.

Jeden z najczystszych ekologicznie w kraju region podkarpacki jest bardzo atrakcyjny z turystycznego punktu widzenia. Niestety naturalne walory województwa są wykorzystywane w niewielkim stopniu. Powoduje to m.in. słaby poziom infrastruktury turystycznej, w tym niedostatek bazy noclegowej o wysokim i średnim standardzie, brak dobrych dróg i szybkich połączeń z najatrakcyjniejszymi obszarami regionu, mała ilość przejść granicznych czy utrudnienia związane z przekraczaniem granicy wschodniej.

Mówiąc o strategii rozwoju województwa, należy wskazać na przesłankę, jaką w rozwoju podstawowych funkcji stanowi potencjał demograficzny. Zjawiskiem charakterystycznym jest wyższy od średniego w kraju przyrost naturalny, przy niskim stopniu urbanizacji (41%), co podkreśla rolniczy charakter regionu, cho-

ciaż coraz mniejsza liczba mieszkańców wsi podkarpackich zajmuje się rolnictwem.

Niekorzystna tendencja została zatrzymana w 1996 r. ale i tak poziom bezrobocia jest wyższy niż średnia krajowa. Należy tu także wspomnieć o bezrobociu ukrytym (szczególnie na wsi) oraz wymuszonej krótkoterminowej emigracji zarobkowej.

Zatem województwo podkarpackie należy do tych regionów Polski, dla których turystyka może i powinna stać się skutecznym instrumentem restrukturyzacji i modernizacji gospodarki, aktywizacji terenów wiejskich, likwidacji bezrobocia, zahamowania procesów pauperyzacji społeczności lokalnych.

Jeżeli chodzi o uwzględnienie w strategii rozwoju problematyki sportowej, to na pewno wypada rozpocząć prace od diagnozy stanu stowarzyszeń kultury fizycznej, które muszą być dofinansowane z mocy prawa, ale ich stan w wielu wypadkach przypomina minioną epokę. Są imprezy sportowe, na które przyznaje się środki finansowe, a jakość tych imprez czy zawodów jest wątpliwa.

Bardzo ważne jest zidentyfikowanie tras sportowokolarskich, motocrossowych, samochodowych, które mogłyby być dla województwa podkarpackiego dobrą okazją do promocji regionu podczas rozgrywania zawodów ogólnopolskich czy międzynarodowych.

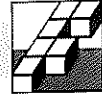
Myślę, że wiele do zrobienia jest w zakresie sportu masowego, który żyje na uboczu wielkich wydarzeń, ale odgrywa ważną rolę w zakresie budowy wspólnot lokalnych i kreowaniu ich idoli.

Wśród zagadnień planowania rozwoju województwa widzimy również konieczność poprawy stanu bazy sportowej. Niewystarczające ilości sal sportowych, stadionów, pływalni, kortów tenisowych dopingują władze województwa (także powiatów i gmin) do zabiegania o dodatkowe środki finansowe na realizację takich inwestycji w sposób racjonalny, odpowiadający potrzebom i aspiracjom sportowców, trenerów i działaczy.

W zamierzeniach Zarządu Województwa Podkarpackiego sport i turystykę znajdujemy jako jeden z istotnych obszarów, dotąd niewykorzystanych pod względem gospodarczym.

W planach rozwoju województwa chcemy położyć nacisk na:

- a) wypromowanie Bieszczadów i Beskidu Niskiego dla potrzeb turystycznych Polski i Unii Europejskiej,
- b) wykorzystanie naturalnego ukształtowania terenu pod kątem sportu motorowego, kolarskiego i przełajowego,
- c) zabezpieczenie terenów w planach zagospodarowania przestrzennego pod obiekty sportowe i turystyczne,
- d) zidentyfikowanie środowiska polonijnego wywodzącego się z obszarów województwa podkarpackiego w celu utworzenia Centrum Turystyki Polonijnej,
- e) wspieranie agroturystyki jako formy łączącej wypoczynek z możliwością sprzedaży produktów rolnych przez rolników.

Gwidon Wójcik

Wiceprezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki
Prezes Polskiej organizacji Turystycznej

Cele i zadania

Polskiej Organizacji Turystycznej

- wyspecjalizowanej organizacji rządowo-samorządowej

Realizacja podstawowych zadań administracji rządowej w sferze turystyki, leżących dziś w gestii Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, jest nadmiernie rozproszona. Zadania Prezesa UKFiT mają zarówno charakter zarządczy jak i realizacyjny, co powoduje, że w 2 departamentach i 11 zagranicznych przedstawicielstwach UKFiT znaczna część statutowych zadań ma charakter wykonawczy. Należy podkreślić, że większość przedsięwzięć finansowanych z budżetu UKFiT realizowana jest przez przedsiębiorstwo państwowe Polska Agencja Promocji Turystyki i jednostkę badawczo-rozwojową, jaką jest Instytut Turystyki. Zadania administracji rządowej wynikające z realizacji programu PHARE-TOURIN do niedawna realizowane były przez postawioną już w stan likwidacji Fundację Rozwoju Turystyki TOURIN. Ponadto część przedsięwzięć wynikających ze statutowych zadań UKFiT jest zlecana organizacjom społecznym (głównie Polskiemu Towarzystwu Turystyczno-Krajoznawczemu) i podmiotom gospodarczym.

Projekt usprawnienia zarządzania turystyką przez powołanie wyspecjalizowanej organizacji rządowo-samorządowej realizującej politykę państwa, zarekomendowany Polsce przez ekspertów Unii Europejskiej, został zawarty w Założeniach Rozwoju Gospodarki Turystycznej przyjętych przez Radę Ministrów 21 września 1994r. Podczas Kongresu Turystyki Polskiej w 1995 roku przedstawiciele branży turystycznej zarekomendowali utworzenie Narodowej Organizacji Turystycznej, która powinna przejąć zadania ope-

racyjne UKFiT, pozostawiając rządowi funkcje strategiczne, koordynacyjne i legislacyjne. Również Kongres Polskich Biur Podróży obradujący w czerwcu 1998 r. poparł koncepcję możliwie szybkiego powołania Polskiej Organizacji Turystycznej.

Podstawowym celem utworzenia Polskiej Organizacji Turystycznej realizującej politykę administracji publicznej, jest zwiększenie efektywności środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań administracji publicznej w sferze turystyki, a w szczególności środków przeznaczonych na marketing i promocję turystyki.

Zgodnie z doświadczeniami większości krajów europejskich powołanie tzw. Narodowej Organizacji Turystycznej pozwala na zdecydowane uproszczenie struktur organizacyjnych, zmniejszenie zatrudnienia i zwiększenie środków finansowych na działalność merytoryczną. Zgodnie z opracowaną koncepcją po powołaniu POT nastąpi ograniczenie liczby zatrudnionych w UKFiT (likwidacja Departamentu Promocji Tu-

Nazwa jednostki organizacyjnej	Zatrudnieni 1.01.1998	Zatrudnieni 31.12.1999	Zmiana w zatrudnieniu
Departamenty UKFiT związane z turystyką	24	14	-10
Polska Agencja Promocji Turystyki	80	0	-80
Instytut Turystyki	48	43	-5
Razem	152	-57	-95

rystyki, ograniczenie zadań Departamentu Gospodarki Turystycznej oraz zmniejszenie administracji) w Instytucie Turystyki.

Wydzielenie zadań wykonawczych dotychczas realizowanych przez UKFiT, Polską Agencję Promocji Turystyki i Instytut Turystyki oraz skumulowanie ich w Polskiej Organizacji Turystycznej stwarza możliwość koncentracji środków finansowych będących w dyspozycji administracji publicznej i samorządowej oraz pozyskanie finansowego wsparcia podmiotów gospodarczych i samorządu gospodarczego dla szeregu przedsięwzięć. Zakłada się, że dzięki zmianom organizacyjnym, bez zwiększenia środków z budżetu państwa, jest możliwe znaczne zwiększenie programu przedsięwzięć realizowanych przez administrację publiczną. Między innymi przewiduje się, że dzięki udziałowi regionów i branży turystycznej, środki będące w dyspozycji POT a przeznaczone na udział Polski w targach turystycznych, wydawnictwach, czy public relations wzrosną dwukrotnie.

Jednocześnie konieczność pozyskiwania finansowego wsparcia dla programu przedsięwzięć POT ze strony samorządu terytorialnego i gospodarczego zwiększa wpływ tych samorządów i podmiotów gospodarczych na politykę państwa w sferze turystyki. Sprzyja więc decentralizacji decyzji dotyczących programu przedsięwzięć realizowanych przez POT. Zmiany w wielkości zatrudnienia, zmniejszenie liczby podmiotów realizujących zadania administracji rządowej i ograniczenie liczby stanowisk kierowniczych pozwala na zmniejszenie wydatków na administrację i zwiększenie środków przeznaczonych na realizację zadań merytorycznych i wzrostu wynagrodzeń pozostałych pracowników.

Formuła wydzielenia z administracji rządowej funkcji wykonawczych w sektorze turystyki jest typowa dla większości krajów europejskich. Najczęściej stosowane jest następujące rozwiązanie sugerowane również przez ekspertów UE.

Organ administracji rządowej zwany Narodową Administracją Turystyczną (National Tourism Administration) odpowiedzialny jest za formułowanie polityki turystycznej w ramach ogólnej strategii gospodarczej administracji państwowej. Jej funkcję pełni obecnie w Polsce UKFiT.

Instytucja rządowo-samorządowa Narodowa Organizacja Turystyczna (National Tourism Organisation) sprawuje bieżące funkcje organizacyjne, głównie w zakresie marketingu i promocji turystyki. Instytucja ta jest odpowiedzialna za kształtowanie wizerunku kraju na rynkach zagranicznych i krajowych oraz za wspieranie sektora turystyki w zakresie informacji turystycznej, marketingu i rozwoju produktu turystycznego.

Analiza stosowanych rozwiązań organizacyjnych, finansowych i polskiego prawa wskazuje, że jedyną drogą do powołania Polskiej Organizacji Turystycznej było przyjęcie przez Sejm RP specjalnej ustawy o Polskiej Organizacji Turystycznej. Kluczowym elementem koncepcji POT jest utworzenie instytucji realizującej zadania (przedsięwzięcia) współfinansowane przez administrację rządową, samorządy terytorialne i podmioty gospodarcze, której zadaniem jest pozyskiwanie partnerów dla realizacji przedsięwzięć oraz pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na ich realizację.

Turystyka jest źródłem znacznych dochodów szeregu sektorów gospodarczych, a decyzje wpływające na jej rozwój zapadają w różnych ministerstwach. Dlatego też proponuje się, aby w skład kolegiального organu zarządzającego POT weszli przedstawiciele ministerstw odpowiedzialnych za najważniejsze dla turystyki sektory i przedstawiciele województw o szczególnym znaczeniu dla turystyki. Proponuje się aby nadzór nad POT sprawował minister właściwy do spraw kultury fizycznej i turystyki. Takie rozwiązanie zapewni koordynację działań poszczególnych ministrów z programem działań POT.

USTAWA z dnia 25 czerwca 1999 r. o Polskiej Organizacji Turystycznej

Rozdział 1 Przepisy ogólne

Art. 1.

1. W celu wzmocnienia promocji Polski w dziedzinie turystyki w kraju i za granicą tworzy się Polską Organizację Turystyczną z siedzibą w Warszawie.
2. Polska Organizacja Turystyczna tworzy warunki współpracy organów administracji rządowej, samorządu terytorialnego i organizacji zrzeszających przedsiębiorców z dziedziny turystyki, w tym samorządu gospodarczego i zawodowego oraz stowarzyszeń działających w tej dziedzinie.

Art. 2.

1. Polska Organizacja Turystyczna jest państwową osobą prawną.
2. Nadzór nad Polską Organizacją Turystyczną sprawuje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i turystyki, zwany dalej "właściwym ministrem".

Art. 3.

1. Do zadań Polskiej Organizacji Turystycznej należy:
  - 1) promocja Polski jako kraju atrakcyjnego turystycznie,
  - 2) zapewnianie funkcjonowania i rozwijania polskiego systemu informacji turystycznej w kraju i na świecie,
  - 3) inicjowanie, opiniowanie i wspomaganie planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej,
  - 4) wykonywanie innych zadań powierzonych przez organy i jednostki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawieranej pomiędzy tymi organami i jednostkami a Polską Organizacją Turystyczną.
2. Polska Organizacja Turystyczna, wykonując swoje zadania, współpracuje w szczególności z:
  - 1) jednostkami samorządu terytorialnego,
  - 2) organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców z dziedziny turystyki, w tym samorządu gospodarczego i zawodowego oraz stowarzyszeniami działającymi w tej dziedzinie,
  - 3) polskimi przedstawicielstwami zagranicznymi - w zakresie zadań wykonywanych za granicą.
3. W sprawach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. Nr 141, poz. 943 i z 1998 r. Nr 162, poz. 1122) Polska Organizacja Turystyczna wspomaga właściwego ministra.

Art. 4.

Dla zapewnienia współpracy, o której mowa w art. 1 ust. 2, Polska Organizacja Turystyczna może inspirować tworzenie regionalnych organizacji turystycznych obejmujących swoim zakresem działania obszar jednego lub więcej województw oraz lokalnych organizacji turystycznych obejmujących swoim zakresem działania obszar jednej lub więcej jednostek samorządu terytorialnego i z nimi współdziałać.

Rozdział 2 Organy Polskiej Organizacji Turystycznej

Art. 5.

- Organami Polskiej Organizacji Turystycznej są:
- 1) Rada Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 2) Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej.

Art. 6.

1. Rada Polskiej Organizacji Turystycznej wykonuje kompetencje stanowiące i opiniodawcze określone w ustawie.
2. Do kompetencji Rady Polskiej Organizacji Turystycznej należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie przedstawionych przez Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej rocznych planów finansowych oraz przedstawianie ich właściwemu ministrowi,
  - 2) przyjmowanie rocznych i wieloletnich programów działania Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 3) zatwierdzanie rocznych sprawozdań z działalności Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 4) przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 5) opiniowanie kandydatów na stanowisko Prezesa i wiceprezesów Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 6) określanie zasad wynagradzania pracowników Polskiej Organizacji Turystycznej i wymagań kwalifikacyjnych wobec tych pracowników.
3. Rada Polskiej Organizacji Turystycznej jest uprawniona do przedstawiania opinii lub wniosków we wszystkich sprawach dotyczących działalności Polskiej Organizacji Turystycznej.

Art. 7.

1. W skład Rady Polskiej Organizacji Turystycznej wchodzi 12-18 członków powoływanych przez właściwego ministra spośród kandydatów przedstawionych przez:
  - 1) administrację rządową,
  - 2) jednostki lub ogólnopolskie reprezentacje samorządu terytorialnego,
  - 3) samorząd gospodarczy i samorząd zawodowy oraz stowarzyszenia działające w dziedzinie turystyki, a także przewoźników. Podmioty wymienione w pkt 1-3 są reprezentowane w Radzie Polskiej Organizacji Turystycznej w równych proporcjach.
2. Kadencja Rady Polskiej Organizacji Turystycznej trwa 3 lata.
3. Rada powołuje ze swojego składu i odwołuje Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego Rady Polskiej Organizacji Turystycznej.
4. W razie uzyskania równej liczby głosów w Radzie Polskiej Organizacji Turystycznej, rozstrzyga głos jej Przewodniczącego.
5. Ustanie członkostwa w Radzie Polskiej Organizacji Turystycznej może nastąpić z powodu:
  - 1) odwołania na umotywowany wniosek podmiotu, który przedstawił kandydaturę,
  - 2) pisemnej rezygnacji,
  - 3) ograniczenia albo utraty zdolności do czynności prawnych,
  - 4) śmierci.
6. Właściwy minister:
  - 1) odwołuje członka Rady Polskiej Organizacji Turystycznej w wypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 1,
  - 2) stwierdza ustanie członkostwa w wypadkach, o których mowa w ust. 5 pkt 2 - 4.

Art. 8.

Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej kieruje Polską Organizacją Turystyczną i reprezentuje ją na zewnątrz.

Art. 9.

1. Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej powołuje właściwy minister, po zasięgnięciu opinii Rady Polskiej Organizacji Turystycznej.
2. Kadencja Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej trwa 4 lata.
3. Prezesem Polskiej Organizacji Turystycznej może być także osoba zajmująca kierownicze stanowisko państwowe w rozumieniu przepisów o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.
4. Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej może być odwołany z ważnych przyczyn przez właściwego ministra, po zasięgnięciu opinii Rady Polskiej Organizacji Turystycznej.
5. Ta sama osoba może być Prezesem Polskiej Organizacji Turystycznej nie dłużej niż przez 2 kolejne kadencje.

Art. 10.

1. Wiceprezesów Polskiej Organizacji Turystycznej w liczbie od 1 do 3 powołuje i odwołuje Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej, po zasięgnięciu opinii Rady Polskiej Organizacji Turystycznej.
2. Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej w razie potrzeby zastępuje wyznaczony przez niego jeden z wiceprezesów.

Art. 11.

1. Do obowiązków Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej należy realizowanie zadań Polskiej Organizacji Turystycznej, określonych w art. 3, a w szczególności:
  - 1) opracowywanie projektu rocznego planu finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej, a także występowanie z wnioskami do właściwego ministra w sprawie wysokości dotacji budżetowej na realizację tych zadań,

- 2) opracowywanie projektów rocznych i wieloletnich programów działania Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 3) przedstawianie Radzie Polskiej Organizacji Turystycznej i właściwemu ministrowi rocznych sprawozdań z działalności Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 4) tworzenie jednostek organizacyjnych Polskiej Organizacji Turystycznej, w tym jednostek wykonujących zadania za granicą, a zwłaszcza ośrodków informacji turystycznej.
2. Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej. Zadania i organizację Biura określa statut, o którym mowa w art. 12.

Art. 12.

Szczegółowy zakres działania Polskiej Organizacji Turystycznej z uwzględnieniem jednostek organizacyjnych wykonujących zadania za granicą, jej strukturę organizacyjną, tryb działania oraz inne sprawy wymienione w ustawie określa statut Polskiej Organizacji Turystycznej, nadany, w drodze rozporządzenia, przez właściwego ministra po zasięgnięciu opinii Rady Polskiej Organizacji Turystycznej.

Rozdział 3

Mienie i zasady gospodarki finansowej Polskiej Organizacji Turystycznej

Art. 13.

1. Skarb Państwa przekazuje Polskiej Organizacji Turystycznej:
  - 1) mienie przedsiębiorstwa państwowego Polska Agencja Promocji Turystyki z siedzibą w Warszawie,
  - 2) inne składniki majątkowe niezbędne do podjęcia działalności Polskiej Organizacji Turystycznej, które Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki przekazuje jej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa,
  - 3) składniki majątkowe należące do polskich ośrodków informacji turystycznej za granicą.
2. Skarb Państwa, w celu podwyższenia funduszu statutowego Polskiej Organizacji Turystycznej, przekazuje jej nieodpłatnie akcje Polskiej Agencji Rozwoju Turystyki S.A. z siedzibą w Warszawie.
3. Nabycie mienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, następuje nieodpłatnie, przy czym do jego trybu i skutków stosuje się odpowiednio przepisy o komercjalizacji i prywatyzacji dotyczące prywatyzacji bezpośredniej poprzez sprzedaż przedsiębiorstwa, z wyłączeniem przepisów dotyczących zarządzenia o prywatyzacji bezpośredniej.
4. Polska Organizacja Turystyczna, z chwilą nabycia składników mienia, o których mowa w ust. 1 i 2, wstępuje w prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do Skarbu Państwa oraz osób trzecich.

Art. 14.

1. Przychodami Polskiej Organizacji Turystycznej są:
  - 1) dotacje budżetowe,
  - 2) bezzwrotna pomoc zagraniczna,
  - 3) dochody z działalności gospodarczej,
  - 4) wpłaty jednostek samorządu terytorialnego,
  - 5) przychody ze sprzedaży rzeczowych składników mienia,
  - 6) przychody z tytułu przekazania do odpłatnego używania rzeczowych składników mienia,
  - 7) wpłaty organizacji zrzeszających przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji,
  - 8) wpłaty przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji,
  - 9) darowizny i zapisy,
  - 10) inne przychody.
2. Wpłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 7 i 8, mają charakter dobrowolny.
3. Kwoty dotacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ustala ustawa budżetowa.
4. Polska Organizacja Turystyczna prowadzi rachunkowość według zasad określonych w przepisach o rachunkowości.
5. Rokiem obrotowym i podatkowym Polskiej Organizacji Turystycznej jest rok kalendarzowy.
6. Nadwyżki środków finansowych w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny, z wyjątkiem przychodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

Art. 15.

1. Polska Organizacja Turystyczna działa na podstawie rocznego planu finansowego.

2. Roczny plan finansowy Polskiej Organizacji Turystycznej po przyjęciu przez Radę Polskiej Organizacji Turystycznej zatwierdza właściwy minister.
3. Roczny plan finansowy Polskiej Organizacji Turystycznej obejmuje w szczególności:
  - 1) planowane przychody, w tym dotacje na realizację zadań, o których mowa w art. 3,
  - 2) planowane koszty operacyjne,
  - 3) planowane wydatki inwestycyjne,
  - 4) stan środków obrotowych na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrotowy,
  - 5) planowany przyrost lub spadek środków obrotowych na ostatni dzień roku obrotowego,
  - 6) sposób pokrycia planowanego niedoboru przychodów w stosunku do kosztów.

Art. 16.

W razie gdy działalność Polskiej Organizacji Turystycznej w roku obrotowym zakończy się nadwyżką przychodów w stosunku do kosztów, nadwyżka podlega wpłacie na fundusz rezerwowy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2.

Art. 17.

1. Tworzy się następujące fundusze własne Polskiej Organizacji Turystycznej :
  - 1) fundusz statutowy,
  - 2) fundusz rezerwowy.
2. Na fundusz statutowy Polskiej Organizacji Turystycznej składa się w szczególności:
  - 1) wartość mienia Polskiej Organizacji Turystycznej,
  - 2) inwestycje realizowane z dotacji budżetowej,
  - 3) wartość netto środków trwałych,
  - 4) wartości niematerialne i prawne,
  - 5) wartość środków obrotowych przekazanych Polskiej Organizacji Turystycznej.
3. Fundusz statutowy ulega zmniejszeniu o wartość umorzenia składników majątkowych zaliczanych do majątku trwałego dokonywanego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz ulega zwiększeniu o wartość nabytych bądź wytworzonych składników mienia Polskiej Organizacji Turystycznej.
4. Dysponentem funduszu rezerwowego jest Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej.
5. Fundusz rezerwowy przeznaczony jest w pierwszej kolejności na finansowanie niedoborów wynikających z działalności prowadzonej przez Polską Organizację Turystyczną ; pozostała nadwyżka może być przeznaczona na finansowanie wieloletnich zadań inwestycyjnych i wieloletnich programów promocyjnych ujętych w wieloletnich programach działania Polskiej Organizacji Turystycznej.

Art. 18.

1. Roczne sprawozdanie finansowe Polskiej Organizacji Turystycznej podlega badaniu przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych; badanie dokonywane jest za każdy rok obrotowy.
2. Wyboru podmiotu uprawnionego do badania rocznego sprawozdania finansowego Polskiej Organizacji Turystycznej dokonuje Rada Polskiej Organizacji Turystycznej.
3. Prezes Polskiej Organizacji Turystycznej przedstawia Radzie Polskiej Organizacji Turystycznej oraz właściwemu ministrowi roczne sprawozdanie finansowe Polskiej Organizacji Turystycznej wraz z raportem podmiotu, który dokonał badania sprawozdania finansowego.
4. Roczne sprawozdanie finansowe Polskiej Organizacji Turystycznej zatwierdza właściwy minister w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu.

Art. 19.

Polska Organizacja Turystyczna może otrzymywać z budżetu państwa dotacje celowe na finansowanie zadań przewidzianych w jej planie finansowym. Kwoty tych dotacji ustala ustawa budżetowa.

Rozdział 4

Działalność gospodarcza Polskiej Organizacji Turystycznej

Art. 20.

1. Polska Organizacja Turystyczna może prowadzić działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej w zakresie i w sposób określony w statucie.
2. Dochód z działalności gospodarczej służy wyłącznie realizacji zadań Polskiej Organizacji Turystycznej określonych w art. 3 ust. 1.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 21.

W ustawie z dnia 25 stycznia 1991 r. o utworzeniu Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki (Dz.U. Nr 16, poz. 74 i z 1997 r. Nr 141, poz. 943) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 dodaje się na końcu wyrazy "z zastrzeżeniem przepisów o Polskiej Organizacji Turystycznej";
- 2) w art. 3 pkt 8 skreśla się.

Art. 22.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 1993 r. Nr 90, poz. 416 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 43, poz. 163, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547 i Nr 123, poz. 602, z 1995 r. Nr 5, poz. 25 i Nr 133, poz. 654, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 87, poz. 395, Nr 137, poz. 638, Nr 147, poz. 686 i Nr 156, poz. 776, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 30, poz. 164, Nr 71, poz. 449, Nr 85, poz. 538, Nr 96, poz. 592, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934 i Nr 141, poz. 943 i 945 oraz z 1998 r. Nr 66, poz. 430, Nr 74, poz. 471, Nr 108, poz. 685, Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 930, Nr 162, poz. 1121) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 1 w pkt 30 po wyrazach "w drodze rozporządzenia," dodaje się wyrazy "a także wpłat przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej,";
- 2) dodaje się ust. 6 w brzmieniu: "6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców, prowadzących działalność gospodarczą w dziedzinie turystyki, wypoczynku, sportu i rekreacji na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej uznawaną za koszt uzyskania przychodów."

Art. 23.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 1993 r. Nr 106, poz. 482 i Nr 134, poz. 646, z 1994 r. Nr 1, poz. 2, Nr 43, poz. 163, Nr 80, poz. 368, Nr 87, poz. 406, Nr 90, poz. 419, Nr 113, poz. 547, Nr 123, poz. 602 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 5, poz. 25, Nr 86, poz. 433, Nr 96, poz. 478, Nr 133, poz. 654 i Nr 142, poz. 704, z 1996 r. Nr 25, poz. 113, Nr 34, poz. 146, Nr 90, poz. 405, Nr 137, poz. 639 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 9, poz. 44, Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 592, Nr 107, poz. 685, Nr 118, poz. 754, Nr 121, poz. 770, Nr 123, poz. 776 i 777, Nr 137, poz. 926, Nr 139, poz. 932, 933 i 934, Nr 140, poz. 939, Nr 141, poz. 945 oraz z 1998 r. Nr 60, poz. 383, Nr 108, poz. 685, Nr 117, poz. 756, Nr 137, poz. 887, Nr 144, poz. 931, Nr 162, poz. 1112 i 1121) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1 w pkt 12 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 13 w brzmieniu: "13) Polską Organizację Turystyczną,";
- 2) w art. 16:
  - a) w ust. 1 w pkt 14 po wyrazach "podatkową grupę kapitałową," dodaje się wyrazy "a także wpłat na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej,";
  - b) dodaje się ust. 8 w brzmieniu: "8. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość wpłat na rzecz Polskiej Organizacji Turystycznej, uznawaną za koszt uzyskania przychodów."

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 24.

Do czasu powołania ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i turystyki jego kompetencje określone w art. 7, art. 9 i art. 11 wykonuje Prezes Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki, a określone w art. 12 Prezes Rady Ministrów.

Art. 25.

1. Polska Organizacja Turystyczna staje się pracodawcą w stosunku do pracowników polskich ośrodków informacji turystycznej za granicą. Przepisy art. 23¹ § 1, 2 i 5 Kodeksu pracy, z zastrzeżeniem przepisów o pracownikach urzędów państwowych oraz o służbie cywilnej, stosuje się odpowiednio.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracowników przedsiębiorstwa państwowego Polska Agencja Promocji Turystyki.

Art. 26.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r., z wyjątkiem przepisów rozdziału 2 i art. 24, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ŻYWIEC S.A.

od dzisiaj razem ...

just married

Federacja Związków Gmin i Powiatów RP